

ÅRSMELDING FOR 2023

Fellesutvalget for forsøks teknisk utstyr (FFU) er et samarbeidsorgan for organisasjoner som arbeider med forskning, forsøk og utprøving hvor det er nødvendig å nytte spesielt tilpasset utstyr. Organisasjonene bak FFU har sett det som formålstjenlig å samarbeide om å organisere service, og stå for felles innkjøp av aktuelt utstyr og reservedeler, for å oppnå bedre samlet ressursutnyttning. Utvalget støtter også utprøving og utvikling av nytt teknisk utstyr som kommer partene til gode. FFU er også et forum for å ta vare på den kompetansen innen utføring av feltforsøk som finnes i de deltagende organisasjonene.

FFU utgjør også The Norwegian Branch of IAMFE. En av 11 nasjonale avdelinger i The International Association on Mechanization of Field Experiments.

FFU har i 2023 bestått av:

Norsk Landbruksrådgiving (NLR):	Jon Mjærum, leder Einar Strand, sekretær
NIBIO:	Torkel Gårdløs Håvard Eikemo
NMBU: I tillegg	Svend Anton Pung Olav Langmyr (møterett, ikke stemmerett)

Utvalgsarbeid

Utvalget har hatt ett møte i 2023, den 22.mars. På agendaen sto en årlig gjennomgang av servicene som Olav Langmyr utfør på vegne av utvalget. Utvalget diskuterte også videre innspillet fra MMBU/SKP om veien videre forutvalget, inkludert et forstående skifte av sekretær når Einar blir pensjonist. En konkluderte at utvalget utarbeider et notat som grunnlag for strategiarbeidet og inviterer eierne til et møte. En diskuterte også arbeidsplan og budsjett for resten av 2023. Utviklingen av ny forsøks sprøyte anses ferdig fra utvalget sin side og Olav overtar ansvaret for produksjon og salg av en serie på i første omgang fem sprøyter som skal være leveringsklare inne 1. juni 2024. I tillegg en gjensidig orientering om planer for investeringer i forsøks teknisk utstyr i nær framtid.

Sekretariat og personale

FFUs faglige arbeid har vært ivaretatt av Olav Langmyr, Kristiansand, med grunnlag i samarbeidsavtale pr. 1.1.98. Dette innebærer faglig rådgiving, service og bestilling av reservedeler.

NLR har sekretariatsfunksjonen for FFU.

Økonomi

Kostnadene til FFU blir delt mellom Norsk Landbruksrådgiving (50 %), NIBIO (38 %) og NMBU (12 %).

Faglig arbeid

1. Kompetanseheving

Fellesutvalget har egen hjemmeside, www.feltforsok.no der en har samlet det meste av aktuelt fagstoff innenfor utføring og mekanisering av feltforsøk. Innholdet på siden er åpent og tilgjengelig for alle ansatte i de tre organisasjonene. Det er gjort løpende oppdateringer i løpet av året i forhold til omtale av aktuelt forsøksutstyr og kontaktinformasjon til leverandører.

Sekretæren har deltatt med innlegg om **The overall field trial setup in Norway** på den første konferansen i det nye Nordic Field Trial Network. Konferansen ble holdt hos NIBIO på Apelsvoll 8. februar 2023.

2. Utviklingsarbeid

Utvikling av en ny forsøkssprøyte har hatt høy prioritet. Etter flere års arbeid og gjentatte tester anser utvalget at sprøyta er ferdig utviklet og at evt. behov for justeringer tas av Olav i forbindelse med produksjonen.

3. Anskaffelser av nytt forsøksutstyr

I NLR er det anskaffet en ny forsøksstresker, Wintersteiger Classic Plus til kontoret på Hvam. På Øsaker er veiesystemet for Classic (2008 mod.) tresker oppgradert til den nyeste versjon. Det er også gjennomført bytte av gjødsellabber til skållabber på Wintersteiger forsøkskombisåmaskinen både på Hvam og på Hedemarken. På Apelsvoll er det tatt i bruk en ny spredbom til vanningsvogn. NIBIO Landvik har anskaffet Rauch gjødselspreder tilpasset Trimble GPS system. SKP Vollebekk har tatt i bruk ny Kverneland åkersprøyte med 15 m bom og Trimble GPS-utstyr og autostyring på traktor. Tørkeskapene i låven er oppgrader med avfukter.

4. Service finansiert gjennom FFU

Service og reparasjoner av forsøkssteknisk utstyr i rådgivingsenhetene i NLR, forskningsstasjonene i NIBIO og på NMBU utføres av Olav Langmyr.

Mange spørsmål løses på telefon/mail og ved hjelp av kreative brukere. Det har også vært gitt råd til lokale landbruksverksted ved reparasjon av forsøksutstyr.

Den vesentligste delen av service/reparasjoner blir utført på forsøksstreskere.

Av forsøksstreskere i Norge er to treskere fra Haldrup levert til hhv. NIBIO Apelsvoll i 2019 og NIBIO Steinkjer i 2021. Ellers er det 2 treskere som ble levert av Zürn i 2014. De øvrige forsøksstreskerne er levert av Wintersteiger, den nyeste er fra 2023. Hoveddelen av disse maskinene er produsert på 1980 og 1990 tallet. Utvalgets servicemann er ekspert på disse gamle maskinene og FFU tilbyr service og reparasjoner på disse maskinene som alternativ til service fra produsenten.

Olav har gjennomført to større reparasjoner og tre inspeksjoner av forsøksstreskere i 2023. Det er utført oppdrag og reparasjoner to ganger ved en NIBIO stasjon, to NLR lokaliteter og en gang hos NMBU. Ved service kan man avdekke feil som har oppstått og dermed forhindre kostbare reparasjon og driftsstans i sesongen. Arbeidet var fordelt på tre Wintersteiger Classic forsøksstreskere og fire Wintersteiger Nurserymaster Elite forsøksstreskere.

Olav har også brukt mye tid til utvikling av ny forsøkssprøyte. Det har vært behov for å se nærmere på funksjonaliteten for demontering og montering for enkel transport av sprøyta. Elektronikken er oppgradert for bedre nøyaktighet og tilpassing til praktisk bruk. Etter gjennomgang av forsøkssprøyta våren 2022 ble det bestemt å gjøre en del endringer. Endringene blei utført sommeren 2023.

5. Lagerhold for reservedeler

FFU har et lager av reservedeler til eldre maskiner hos Langmyr, det er lokalisert til NIBIO Landvik. Det er viktig for å ha tilgang på reservedeler til maskiner som ikke lenger produseres. Mye av forsøksutstyret er gammelt og spesiallaget for formålet slik at delene ikke er hylleware andre steder. Det har også blitt produsert reservedeler som ikke lenger er å få kjøpt, til eldre maskiner. For nye maskiner er tilgangen på reservedeler fra produsent så rask at det ikke er behov for å bygge opp reservedelslager for disse. Like viktig som tilgang på deler er tilgang på maskinteknisk kompetanse for disse maskinene.

6. Informasjon om forsøkssteknisk utstyr

Det henvises til utvalgets hjemmeside www.feltforsok.no